

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Davida Rause, Ph.D. a soudců Mgr. Petra Šebka a Mgr. Kateřiny Kopečkové, Ph.D. v právní věci žalobce: **AGRO Zlechov, a.s.**, se sídlem Zlechov 119, Zlechov, zastoupený Mgr. Petrem Pařilem, advokátem se sídlem Škárova 809/16, Brno, proti žalovanému: **Ústřední veterinární správa Státní veterinární správy**, se sídlem Slezská 100/7, Praha, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 14.4.2015, č.j. SVS/2015/027367-G,

t a k t o :

- I. Žaloba **se zamítá**.
- II. Žalobce **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalovanému **se** náhrada nákladů řízení **nepřiznává**.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobce se domáhá zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 14.4.2015, č.j. SVS/2015/027367-G, jímž bylo zamítnuto odvolání žalobce a potvrzeno prvostupňové rozhodnutí Krajské veterinární správy Státní veterinární správy pro Zlínský kraj ze dne 16.1.2015, č.j. SVS/2014/106867-Z.

I. Podstata věci

Prvostupňový správní orgán uložil žalobci pokutu ve výši 20 000 Kč z důvodu porušení povinnosti stanovené § 22 odst. 1 písm. a) zákona č. 166/1999 Sb., o veterinární péči (dále jen „veterinární zákon“), neboť žalobce pronajímal zabijačkovou místnost k porážce prasat bez schválení a registrace orgánem veterinární správy. Žalovaný prvostupňové rozhodnutí potvrdil a žalobcem podané odvolání zamítl.

II. Shrnutí argumentace žalobce

Žalobce namítá, že žalovaný nerozlišuje mezi vlastnictvím a provozováním a mezi provozováním porážkové místnosti a provozováním porážky prasat. Žalobce sice porážkovou místnost vlastní, ale samotnou porážku prasat provozují třetí osoby a nikoli žalobce. Dále žalobce namítá, že § 22 odst. 1 písm. a) veterinárního zákona se vztahuje pouze na podnikatele, kteří nakládají s živočišnými produkty, což žalobce není; žalobce nakládá se zvířaty, nikoli s živočišnými produkty. Prodej živých prasat a pronájem porážecí místnosti podle žalobce nevyžaduje registraci podle § 22 odst. 1 písm. a) veterinárního zákona; povinnost dle § 22 odst. 1 písm. a) veterinárního zákona tak podle žalobce dopadá pouze na subjekty, které pracují s živočišnými produkty.

Prvostupňový správní orgán podle žalobce učinil nesprávná skutková zjištění, neboť žalobce pouze pronajímal nádoby k naložení masa. Poražení prasete ve vlastnictví třetí osoby v místnosti žalobce touto osobou najatou nelze přičítat žalobci. Žalobce dále namítá, že v nyní posuzované věci není rozhodné, zda může být domácí porážka uskutečněna v hospodářství právnické osoby; podstatné je podle žalobce pouze to, kdo s živočišnými produkty pracuje. Podle žalobce konání, které je žalovaným považováno za závadné, postrádá materiální aspekt závadnosti, neboť nebyl zaznamenán žádný škodlivý následek na lidském zdraví. Nadto podle žalobce nelze za přitěžující okolnost považovat skutečnost, že porážková místnost byla pronajímána pravidelně a po několik měsíců; opomenutí registrace dle § 22 odst. 1 písm. a) veterinárního zákona je totiž jednorázovým správním deliktem.

Žalobce tedy z uvedených důvodů navrhuje napadené i jemu předcházející prvostupňové rozhodnutí zrušit. *In eventum* žalobce navrhuje upuštění od uložené pokuty nebo její snížení. Na tomto procesním postoji žalobce setrval po celou dobu řízení před zdejším soudem.

III. Shrnutí procesního stanoviska žalovaného

Podle žalovaného je napadené rozhodnutí přezkoumatelné a bylo vydáno v souladu se zákonem. Žalobce podle žalovaného provozoval porážkovou místnost, a tím porušil § 22 odst. 1 písm. a) veterinárního zákona. Podle žalovaného není podstatné, kdo fyzicky provádí porážku; žalobce je nutno považovat za provozovatele

zařízení, ve kterém se zachází se živočišnými produkty, přestože tak nečiní přímo zaměstnanci žalobce.

Žalovaný navrhuje, aby žaloba byla zamítnuta, a na tomto procesním postoji setrval po celou dobu řízení před zdejší soudem.

IV. Posouzení věci

Žaloba byla podána včas (§ 72 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, dále jen „s.ř.s.“), osobou k tomu oprávněnou (§ 65 odst. 1 s.ř.s.), žaloba je přípustná (§ 65, § 68 a § 70 s.ř.s.).

Napadené rozhodnutí soud přezkoumal v rámci žalobních bodů, jak je uplatnil žalobce v podané žalobě podle § 75 odst. 2 s.ř.s., podle skutkového a právního stavu ke dni rozhodování žalované postupem podle § 75 odst. 1 s.ř.s.; o věci rozhodoval bez jednání za splnění podmínek podle § 51 odst. 1 s.ř.s.

Žalobci byla uložena za pokutu porušení povinnosti zaregistrovat zařízení k porážce prasat dle § 22 odst. 1 písm. a) veterinárního zákona, který stanoví, že osoby, které jako podnikatelé získávají, vyrábějí, zpracovávají, ošetřují, balí, skladují, přepravují a uvádějí do oběhu živočišné produkty v podniku, závodě, popřípadě jiném zařízení, jež jsou pod státním veterinárním dozorem, jsou povinny v souladu s předpisy Evropské unie požádat krajskou veterinární správu o schválení a registraci, popřípadě jen o registraci podniku, závodu, popřípadě jiného zařízení, oznámit krajské veterinární správě datum zahájení činnosti a provozovat ji až po schválení, popřípadě registraci a oznamovat krajské veterinární správě změny údajů rozhodných z hlediska schválení, popřípadě registrace. Uváděním do oběhu je ve smyslu § 3 odst. 1 písm. aa) veterinárního zákona nabízení k prodeji, prodej nebo jiná forma nabídky ke spotřebě, včetně skladování a přepravy pro potřeby prodeje nebo jiné nabídky ke spotřebě.

Podle § 21 odst. 2 věty první veterinárního zákona mohou být jatečná zvířata s výjimkou skotu staršího 24 měsíců, koní, oslů a jejich kříženců porážena v hospodářství chovatele, jsou-li jejich maso a orgány určeny pouze pro spotřebu v domácnosti chovatele (domácí porážka).

V nyní posuzované věci je sporu pouze o otázku právní, zda činnost spočívající v provozování porážky prasat ve speciální zabijačkové místnosti, která byla ve vlastnictví žalobce a kterou žalobce pronajímal třetím subjektům (fyzickým osobám), byla přičitatelná žalobci coby podnikající právnické osobě specializující se mimo jiné na zemědělství a prodej nezpracovaných zemědělských výrobků. Fyzické osoby, které si od žalobce zakoupily prase a pronajaly zabijačkovou místnost, nevystupovaly jako podnikatelé ve smyslu § 22 odst. 1 veterinárního zákona; to ostatně netvrdí žalobce ani žalovaný. Povinnost podle § 22 odst. 1 písm. a) veterinárního zákona tedy na nájemce (fyzické osoby) zabijačkové místnosti dopadat nemohla.

Veterinární zákon umožňuje porážku prasat pouze ve dvou režimech. Zákon rozlišuje „domácí“ porážku prasat (§ 21 odst. 2 veterinárního zákona) a porážku

prováděnou podnikatelem, který porážkou získané živočišné produkty uvádí do oběhu (§ 20 odst. 1 a § 21 odst. 1 veterinárního zákona).

Chovatelem ve smyslu § 21 odst. 2 veterinárního zákona pak je výlučně fyzická osoba, neboť podmínka výlučné spotřeby masa a orgánů získaných z domácí porážky se vztahuje k domácnosti chovatele. Byť pojem domácnost v současnosti není v právním řádu definován, soudní praxe jej vykládá jako trvalé soužití fyzických osob, které společně hradí náklady na své potřeby (*mutatis mutandis* rozsudek Nejvyššího správního soudu v rozsudku ze dne 3.3.2010, č.j. 9 As 6/2010-73). Smyslem institutu domácí porážky dle § 21 odst. 2 veterinárního zákona je, aby chovatel, který použije získané maso a orgány výlučně pro spotřebu ve vlastní domácnosti, nebyl vázán natolik přísnou právní úpravou jako podnikatel, který živočišné produkty (tedy i maso a orgány dle § 3 odst. 1 písm. n/ a § 21 odst. 2 veterinárního zákona) uvádí do oběhu. Chovatel, který přistoupil k domácí porážce, pak nese odpovědnost za řádné provedení porážky (včetně zajištění hygienicky a veterinárně vhodných podmínek pro realizaci porážky).

Vztaženo k nyní posuzované věci, pouhé vlastnictví místnosti, ve které je provozována porážka prasat třetí osobou, bez dalšího nevede k závěru, že povinnosti vyplývající z provozování porážky prasat podle § 22 odst. 1 veterinárního zákona dopadají automaticky na vlastníka této zabijačkové místnosti. Lze si představit situaci, kdy si hospodářství včetně porážkové místnosti dlouhodobě pronajme jiný subjekt, který bude zajišťovat provoz (tj. i údržbu a vybavení) porážkové místnosti výlučně pod svým jménem. Také pokud si fyzická osoba (spotřebitel) u žalobce koupil prase k dokrmění a následné „skutečné“ domácí porážce v hospodářství spotřebitele, je při prodeji spotřebiteli garantováno, že zvíře bylo (či mělo být) u prodávajícího chováno podle přísných podmínek veterinárního zákona. To, zda spotřebitel při následném chovu a domácí porážce prasete ve svém hospodářství dodržel hygienické a veterinární minimum, je již pouze jeho odpovědností, neboť vyjma sebe a členů své domácnosti nesprávným postupem nikoho dalšího na zdraví nemůže ohrozit.

Taková situace však nyní v posuzovaném případě nenastala.

Porážková místnost se nacházela v areálu hospodářství žalobce a do dispozice fyzické osoby se dostala pouze na omezenou dobu. Z dokladů o prodeji prasat a pronájmu zabijačkové místnosti („příjemka-převodka-výdejka“), jejichž fotografie jsou žurnalizovány ve správním spisu, je zřejmé, že zabijačková místnost byla pronajímána několika fyzickým osobám i v rámci jednoho dne. Kupříkladu v měsíci květnu byla zabijačková místnost pronajata dne 9.5.2014 třem fyzickým osobám (doklady č. 11204, 11205 a 11042), stejně tak v průběhu dne 29.5.2014 byla místnost opět pronajata postupně třem fyzickým osobám (doklady č. 11210, 11211 a 11212). Dne 23.5.2014 byla zabijačková místnost postupně pronajata dvěma fyzickým osobám (doklady č. 11207 a 11208). Celkově byla zabijačková místnost v květnu roku 2014 pronajata čtrnáctkrát, v červnu roku 2014 dvaadvacetkrát a v červenci roku 2014 jedenadvacetkrát. V rámci námitek proti kontrolnímu zjištění ze dne 27.10.2014

žalobce uvedl: „...zabíjačková místnost je naším majetkem, zodpovídáme za ni, nikoliv ale za provedenou zabíjačku. Za ni již je si zodpovědný sám majitel zakoupeného prasete... nedochází k týrání. Místnost je řádně vybavena a udržována, i z pohledu bezpečnosti – to je naše povinnost. To plníme...“. Z námitek proti kontrolnímu zjištění tedy vyplývá, že vybavení místnosti a její údržbu zajišťoval žalobce.

Podle § 21 odst. 1 veterinárního zákona musí být jatečná zvířata poražena na jatkách za podmínek stanovených právními předpisy (mimo jiné i veterinárním zákonem). Jatečnými zvířaty jsou podle veterinárního zákona také prasata (§ 3 odst. 1 písm. c/ a d/). Porážkou prasat v zabíjačkové místnosti tak podle zdejšího soudu nepochybně docházelo k výrobě živočišných produktů, neboť živočišnými produkty dle § 3 odst. 1 písm. n) veterinárního zákona jsou suroviny živočišného původu, a to všechny části těl zvířat, zejména maso, vnitřnosti, tuky, kůže, kosti, krev, žlázy s vnitřní sekrecí, rohy, parohy, paznehty, kopyta, vlna, srst, peří, také mléko, vejce, med a včelí vosk, jakož i výrobky z těchto surovin, které jsou určeny k výživě lidí a zvířat.

Soud se neztotožňuje s argumentací žalobce, že přísné podmínky veterinárního zákona na něj za dané skutkové situace dopadaly pouze do okamžiku prodeje prasete fyzické osobě.

Za situace, kdy vybavení porážkové místnosti a její údržbu zajišťoval žalobce, místnost byla pronajímána několikrát do měsíce (někdy i několikrát za den), by podle přesvědčení zdejšího soudu bylo proti smyslu veterinárního zákona, aby porážka prasete realizovaná v této místnosti – byť by nájemcem místnosti a vlastníkem prasete byla fyzická osoba – byla sumbsumována pod pojem domácí porážka ve smyslu § 21 odst. 2 veterinárního zákona. Zabíjačková místnost žalobce v krátkodobém pronájmu fyzické osoby znaky „hospodářství chovatele“ podle § 21 odst. 2 veterinárního zákona podle soudu nesplňovala a porážka prasat v zabíjačkové místnosti probíhala ve „standardním“ režimu veterinárního zákona (§ 21 odst. 1 veterinárního zákona).

Je třeba přihlédnout ke smyslu ingerence státu do procesu výroby a zpracování živočišných produktů. Byť byl veterinární zákon opakovaně a rozsáhle novelizován, nosné důvody veřejnoprávní regulace nakládání s živočišnými produkty, jak jsou vyjádřeny v důvodové zprávě (k § 22 a § 23), jsou stále aktuální. Hlavními důvody veřejnoprávní regulace potravinářství je zajištění bezpečnosti, kvality a užitečnosti potravin na všech stupních pěstování, výroby nebo zpracování až do jejich konečné spotřeby. V nyní posuzované věci tedy není podstatné, zda byl zaznamenán škodlivý následek na lidské zdraví, neboť cílem státní regulace potravinářství prostřednictvím veterinárního zákona je minimalizace rizika škodlivého následku na lidské zdraví.

Pokud porážkovou (zabíjačkovou) místnost využívalo během jednoho měsíce (i během jednoho dne) několik nájemců a přitom vybavení a údržbu porážkové místnosti zajišťoval žalobce, tak tyto okolnosti musí nutně vést k závěru o nutnosti dopadu přísných podmínek veterinárního zákona na provoz porážkové místnosti. Je přitom zřejmé, že jednotliví nájemci, kteří na vybavení a údržbu zabíjačkové místnosti (včetně nádob určených k naložení prasat) neměli žádný vliv, nemohli garantovat

povinnosti provozovatele porážkové místnosti. Proto bylo provozování porážkové místnosti, ve které byly nepochybně vyráběny, získávány, zpracovávány a (v některých případech) skladovány živočišné produkty, přičitatelné žalobci. Žalobce provozoval porážkovou místnost (včetně pronájmu nádob k naložení prasat) za účelem zisku – tedy jako podnikatel – a dopadala tak na něj registrační povinnost dle § 22 odst. 1 písm. veterinárního zákona.

Skutečnost, že žalobce tuto činnost formálně nedeklaroval jako předmět podnikání, na závěr zdejšího soudu nemůže mít vliv. Opačný výklad by vedl k tomu, že podmínky provozu porážkové místnosti by nebyly podrobeny veterinárnímu zákonu, přestože porážky v zabijačkové místnosti nebyly domácími porážkami ve smyslu § 21 odst. 2 veterinárního zákona; takový výklad by šel proti smyslu veterinárního zákona, kterým je mimo jiné zajištění bezpečnosti a kvality potravin.

Soud s ohledem na výše uvedené neshledal žádný z uplatněných žalobních bodů důvodným a nad rámec uplatněných žalobních bodů nezjistil žádnou vadu, jež by měla za následek nezákonnost žalobou napadeného rozhodnutí, k níž by musel přihlížet z úřední povinnosti. Soud proto žalobu jako nedůvodnou podle § 78 odst. 7 s.ř.s. zamítl.

Žalobce alternativně v žalobě navrhoval upuštění od uložené pokuty nebo její snížení. Podle § 78 odst. 2 s.ř.s. může soud přistoupit k moderaci výše uložené pokuty tehdy, je-li pokuta uložena ve zjevně nepřiměřené výši. Žalobce nepřiměřenost pokuty v žalobě nijak neprokázal a ani nedoložil, že by uloženou pokutou bylo nepřiměřeně zasaženo do jeho majetkové sféry, či že by pokuta měla likvidační charakter. Pak tedy zdejší soud neshledal uloženou pokutu nepřiměřenou ve smyslu § 78 odst. 2 s.ř.s., neboť je zřejmé, že pokuta byla uložena při dolní sazbě a ze správního spisu soudu neplyne, že by výše pokuty měla pro žalobce likvidační charakter.

V. Náklady řízení

O nákladech řízení účastníků bylo rozhodnuto podle § 60 odst. 1 s.ř.s. Žalobce nebyl ve věci úspěšný, a proto mu nenáleží právo na náhradu nákladů řízení, to by náleželo procesně úspěšnému – žalovanému. Zdejší soud však nezjistil, že by žalovanému v souvislosti s řízením vznikly náklady přesahující rámec jeho běžné úřední činnosti, proto mu náhrada nákladů řízení nebyla soudem přiznána.

P o u č e n í :

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí).

Případne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s.ř.s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Brně dne 16. června 2017

Za správnost vyhotovení:
Romana Lipovská

David Raus, v.r.
předseda senátu